2025/344

19.2.2025

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2025/344

z 18. februára 2025,

ktorým sa mení rozhodnutie (SZBP) 2024/3097 na podporu komplexného programu zameraného na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada 5. decembra 2024 prijala rozhodnutie (SZBP) 2024/3097 ([1]) na podporu komplexného programu zameraného na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe s cieľom podporiť fázu II projektu, ktorý vykonáva sekretariát Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) (ďalej len „projekt“).

(2) K rozhodnutiu Rady (SZBP) 2024/3097 nebola v čase jeho prijatia žiadna príloha. Podrobný opis projektu, ktorý sa má vykonať, sa teraz uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

(3) Je preto je potrebné zmeniť rozhodnutie (SZBP) 2024/3097,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Text uvedený v prílohe k tomuto rozhodnutiu sa dopĺňa ako príloha k rozhodnutiu (SZBP) 2024/3097.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 18. februára 2025

Za Radu

predseda

A. DOMAŃSKI

([1]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2024/3097 z 5. decembra 2024 na podporu komplexného programu zameraného na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe (Ú. v. EÚ L, 2024/3097, 6.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3097/oj)

PRÍLOHA

KOMPLEXNÝ PROGRAM OBSE ZAMERANÝ NA PODPORU ÚSILIA O PREDCHÁDZANIE NEDOVOLENÉMU OBCHODOVANIU S RUČNÝMI A ĽAHKÝMI ZBRAŇAMI A S KONVENČNOU MUNÍCIOU A BOJ PROTI NEMU V JUHOVÝCHODNEJ EURÓPE

Fáza II

1. **Kontext**

Zúčastnené štáty OBSE z juhovýchodnej Európy riešia značné riziká a výzvy súvisiace s destabilizujúcim hromadením a nekontrolovaným šírením nedovolených ručných a ľahkých zbraní (RĽZ) a konvenčnej munície. Je dobre známe, že tieto riziká majú vplyv nielen na bezpečnosť juhovýchodnej Európy, ale aj Európskej únie (EÚ).

Podľa Stratégie EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii (ďalej len „stratégia EÚ pre RĽZ“) ([1]) predstavuje nedovolené obchodovanie s RĽZ a konvenčnou muníciou z juhovýchodnej Európy a cez jej územie aj naďalej strategickú výzvu. Táto výzva sa riešila pomocou niekoľkých akčných plánov, ako je napríklad: akčný plán EÚ na boj proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami na roky 2020 – 2025 ([2]), ako aj plán na udržateľné riešenie problému nedovoleného držania a zneužívania ručných a ľahkých zbraní (RĽZ) a nedovoleného obchodovania s nimi na západnom Balkáne do roku 2024 ([3]). Relevantné inštitúcie v juhovýchodnej Európe oficiálne požiadali OBSE o pomoc v oblasti kontroly RĽZ a konvenčnej munície ([4]) s cieľom riešiť tieto výzvy. Požadovaná pomoc prispieva k plneniu uvedených strategických a operačných cieľov a zároveň tieto inštitúcie podporuje pri plnení záväzkov vyplývajúcich z dokumentov OBSE o RĽZ (FSC.DOC/1/00/Rev.1) a zásobách konvenčnej munície (FSC.DOC/1/03/Rev.1). Na tomto základe OBSE vypracovala komplexný program zameraný na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami (RĽZ) a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe (ďalej len „program“).

Program je harmonizovaný s *plánom na udržateľné riešenie problému nedovoleného držania a zneužívania ručných a ľahkých zbraní (RĽZ) a nedovoleného obchodovania s nimi na západnom Balkáne do roku 2024* ([5]) (ďalej len „plán“), ako aj s následnou aktualizovanou verziou tohto plánu, ktorá sa má pripraviť na obdobie rokov 2025 až 2030. Celá akcia je preto úzko koordinovaná so zainteresovanými stranami z juhovýchodnej Európy a s medzinárodnými partnermi, ktorí prispievajú k tomuto plánu. V tejto súvislosti sa EÚ rozhodla podporiť prácu v rámci programov prostredníctvom rozhodnutia Rady (SZBP) 2021/2133 z 2. decembra 2021 na podporu komplexného programu zameraného na podporu úsilia o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami (RĽZ) a s konvenčnou muníciou a boj proti nemu v juhovýchodnej Európe. Okrem politickej a finančnej podpory EÚ získal program podporu aj od ďalších pätnástich zúčastnených darcovských štátov.

Navrhovaná akcia predstavuje fázu 2 pomoci iniciovanej na základe uvedeného rozhodnutia Rady a naďalej sa ňou podporujú orgány z juhovýchodnej Európy pri plnení požiadaviek revidovaného znenia plánu, ktorý sa bude vykonávať od roku 2025 do roku 2030, ako aj v ďalšom boji proti nelegálnym RĽZ.

Zmierňovaním negatívnych účinkov nedovoleného obchodovania s RĽZ a ich muníciou na udržateľný rozvoj a predchádzaním týmto účinkom prispieva táto činnosť aj k dosiahnutiu cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, konkrétne pokiaľ ide o:

— cieľ č. 5: dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie všetkých žien a dievčat (napr. čiastkový cieľ 5.2 týkajúci sa odstránenia všetkých foriem násilia páchaného na ženách a dievčatách), a

([1]) Európska komisia, Stratégia EÚ pre bezpečnostnú úniu, COM(2020) 605 final z 24. júla 2020.
([2]) Európska komisia, Akčný plán EÚ na boj proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami na roky 2020 – 2025 a prílohy, COM(2020) 608 final z 24. júla 2020.
([3]) Stredisko na kontrolu ručných a ľahkých zbraní v juhovýchodnej a východnej Európe (SEESAC), Regional-Roadmap-for-a-sustainable-solution-to-the.pdf (seesac.org).
([4]) Žiadosti o pomoc boli prijaté od Ministerstva vnútra Albánska, Ministerstva bezpečnosti Bosny a Hercegoviny, Ministerstva vnútra Severomacedónskej republiky, Ministerstva obrany Čiernej Hory a Ministerstva vnútra Srbska. Pokiaľ ide o Kosovo, z dôvodov súvisiacich s jeho štatútom sa obmedzenia a požiadavky formálneho postupu ako také neuplatňujú na potenciálne projekty na jeho území. Preto sa pod vedením misie OBSE v Kosove (OMIK) realizujú špecializované projekty a činnosti na podporu kosovskej polície. Každá žiadosť o pomoc bola overená, pričom sa vykonalo náležité posúdenie potrieb.
([5]) Plán, ktorý bol prijatý na samite EÚ – západný Balkán 10. júla 2018 v Londýne, vypracovali orgány partnerov zo západného Balkánu s technickou podporou strediska SEESAC pod záštitou Francúzska a Nemecka a po konzultácii s EÚ a všetkými ostatnými príslušnými aktérmi.

— cieľ č. 16: podporovať mierumilovnú a inkluzívnu spoločnosť v záujme udržateľného rozvoja, zabezpečiť prístup k spravodlivosti pre všetkých a vytvoriť účinné, zodpovedné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach (napr. čiastkové ciele č. 16.1, 16.4 a 16.a).

2. **Celkový cieľ**

Naďalej znižovať riziká nedovoleného obchodovania s RĽZ v juhovýchodnej Európe, smerom na toto územie a von z tohto územia, ako aj ich nekontrolované šírenie, ktoré ohrozujú bezpečnosť a ochranu, bránia udržateľnému budovaniu mieru a sociálno-ekonomickému rozvoju a prispievajú k rozpadu poriadku, podnecujú terorizmus a násilnú trestnú činnosť alebo by prípadne mohli viesť k obnoveniu konfliktov.

3. **Opis akcie**

Akcia je založená na systematických procesoch posudzovania potrieb, najmä na odborných posúdeniach vykonaných od roku 2022 do roku 2024.

Na základe týchto posúdení a doteraz poskytnutej pomoci je potrebné:

— zabezpečiť medzinárodnú certifikáciu kapacít jednotiek psovodov (K-9) zameraných na odhaľovanie a zaistenie nedovolených RĽZ a konvenčnej munície, ako aj

— poskytovať medzinárodnú certifikáciu regulačných a operačných rámcov znehodnocovania RĽZ európskym strediskom pre skúšky.

Akcia pozostáva zo siedmich zložiek projektu OBSE realizovaných v celom regióne. Týmto prístupom sa teda zabezpečuje budovanie kapacít a štandardizácia v každej jurisdikcii a zároveň zavedenie interoperabilných, homogénnych a spoľahlivých postupov a dosahovanie takýchto výsledkov v celom regióne. Navrhovanou akciou sa budujú zručnosti a procesy, ktoré možno využiť na spôsobilosti v oblasti prevencie, ako aj presadzovania práva v rámci každej jurisdikcie, a tiež na regionálnej a širšej úrovni. Všetky činnosti sa pripravili v úzkej spolupráci medzi poverenými orgánmi/inštitúciami, Centrom OBSE pre predchádzanie konfliktom a operáciami OBSE v teréne vykonávanými na území juhovýchodnej Európy.

Prezentácie a správy o pokroku vo vykonávaní tejto akcie budú pokračovať na miestnych a regionálnych koordinačných stretnutiach na podporu aktualizovaného plánu na udržateľné riešenie problému nedovoleného držania a zneužívania ručných a ľahkých zbraní (RĽZ) a nedovoleného obchodovania s nimi na západnom Balkáne do roku 2030. V tejto súvislosti sa monitorovanie jeho vykonávania koordinuje so všetkými komisiami pre RĽZ v juhovýchodnej Európe, medzinárodnými partnermi a strediskom SEESAC.

3.1. **Projektová zložka č. 1: Pomoc orgánom Albánskej republiky v záujme znižovania rizika šírenia a zneužívania RĽZ**

3.1.1. Cieľ

Znížiť riziko šírenia a zneužívania RĽZ v Albánskej republike.

3.1.2. Opis

Vplyv nekontrolovaného šírenia a držby RĽZ, munície a výbušnín naďalej predstavuje závažnú hrozbu pre verejnú bezpečnosť a sociálny a hospodársky rozvoj v Albánsku. Nedostatočne kontrolované a nelegálne RĽZ pomáhajú zločincom a podporujú organizovanú trestnú činnosť tým, že umožňujú násilie a neistotu. Tieto aspekty majú škodlivý vplyv na opatrenia zamerané na bezpečnosť a budovanie dôvery v krajine a regióne. Albánsko požiadalo o pomoc v októbri 2019 na Fóre OBSE pre bezpečnostnú spoluprácu.

OBSE potvrdila nedostatky v oblasti kapacít, pokiaľ ide o:

a) legislatívny a regulačný rámec pre znehodnocovanie palných zbraní a jeho náležité vykonávanie prostredníctvom zlepšenia prvkov infraštruktúry, vybavenia a odbornej prípravy;

b) jednotky psovodov (K-9) albánskej štátnej polície zamerané na odhaľovanie RĽZ, munície a výbušnín;

c) zvyšovanie informovanosti verejnosti o nebezpečenstve súvisiacom so zneužívaním a šírením RĽZ.

Prijímateľmi projektu sú okrem obyvateľstva Albánska aj mnohé vnútroštátne orgány s mandátom v oblasti kontroly RĽZ, najmä národná komisia pre RĽZ, Ministerstvo vnútra Albánskej republiky a albánska štátna polícia.

3.1.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: pokrok vo vytváraní a zavádzaní legislatívneho rámca pre znehodnocovanie RŤZ, ako aj mechanizmu dohľadu.

Výsledok 2: posilnenie infraštruktúry, kapacity a zdrojov jednotky K-9 albánskej štátnej polície na odhaľovanie nedovolených RŤZ, munície a výbušnín.

3.1.4. Činnosti

3.1.4.1. Činnosť súvisiaca s posilnením legislatívneho rámca Albánskej republiky v oblasti RŤZ a ich znehodnocovania.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— medzinárodnú certifikáciu právnych predpisov o znehodnocovaní európskym strediskom pre skúšky RŤZ,

— hodnotenie infraštruktúry a strojov používaných na znehodnocovanie v Albánskej republike,

— poskytovanie odbornej prípravy v oblasti znehodnocovania a dohľadu nad ním prostredníctvom európskeho strediska pre skúšky RŤZ.

3.1.4.2. Činnosť týkajúca sa posilňovania kapacít albánskej polície v oblasti odhaľovania nedovolených zbraní a výbušnín.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— organizáciu programu odbornej prípravy zameraného na metodiku agentúry Frontex pre odhaľovanie RŤZ a munície,

— organizáciu programu odbornej prípravy zameraného na európske osvedčené postupy pri odhaľovaní RŤZ a munície,

— obstarávanie projektov a prác na modernizáciu infraštruktúry pre koterce, kancelárske priestory a perimeter jednotiek K-9 na hraničných priechodoch s cieľom podporiť kapacity jednotiek K-9 na odhaľovanie RŤZ a munície.

3.2. **Projektová zložka č. 2: Riešenie rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany spojených s nedovolenou držbou a zneužívaním RŤZ a ich munície a nedovoleným obchodovaním s nimi v Bosne a Hercegovine**

3.2.1. Cieľ

Podporovať Bosnu a Hercegovinu pri zmierňovaní rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany súvisiacich s nedovoleným držaním a zneužívaním RŤZ a ich munície a nedovoleným obchodovaním s nimi.

3.2.2. Opis

Projekt sa zaoberá vysoko prioritnými potrebami uvedenými v žiadosti ministerstva bezpečnosti o pomoc (2019) a jeho cieľom je podporiť Bosnu a Hercegovinu pri zmierňovaní rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany súvisiacich s nedovolenou držbou a zneužívaním RŤZ a ich munície a výbušnín a nedovoleným obchodovaním s nimi, čím prispieva k bezpečnosti a stabilite v krajine i v širšom regióne.

OBSE bude naďalej riešiť nedostatky, pokiaľ ide o:

a) spôsobilosti orgánov presadzovania práva, pokiaľ ide o jednotky psovodov, v oblasti odhaľovania RŤZ a munície vrátane súvisiacej infraštruktúry, ako aj prvkov odbornej prípravy;

b) dostupnosť a porovnateľnosť údajov týkajúcich sa RŤZ, ktoré sú potrebné na vypracovanie účinných politických opatrení a operačnú reakciu;

c) znehodnocovanie RŤZ vrátane legislatívnych a regulačných rámcov, odbornej prípravy a modernizácie vybavenia a infraštruktúry.

Prijímateľmi projektu sú okrem obyvateľstva Bosny a Hercegoviny aj početné vnútroštátne orgány s mandátom v oblasti kontroly RŤZ, konkrétne orgány presadzovania práva vrátane ministerstiev vnútra/policajných agentúr oboch entít a jednotlivých kantónov, orgánu Bosny a Hercegoviny pre koordináciu kontroly RŤZ, ministerstva bezpečnosti, ako aj prokuratúry, súdov a väzenských služieb.

3.2.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: posilnenie spôsobilosti orgánov presadzovania práva, pokiaľ ide o jednotky K-9, v oblasti odhaľovania RŤZ, munície a výbušnín.

Výsledok 2: vývoj integrovanej medziinštitucionálnej databázy prípadov týkajúcich sa RŤZ a munície a systému sledovania.

Výsledok 3: vypracovanie a vykonávanie legislatívneho a regulačného rámca pre znehodnocovanie RŤZ.

3.2.4. Činnosti

3.2.4.1. Činnosť súvisiaca s posilnením spôsobilosti orgánov presadzovania práva, pokiaľ ide o jednotky K-9, v oblasti odhaľovania RŤZ, munície a výbušnín.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— modernizáciu infraštruktúry jednotiek K-9,

— program odbornej prípravy zameraný na metodiku agentúry Frontex na odhaľovanie RŤZ a munície,

— program odbornej prípravy zameraný na európske osvedčené postupy pri odhaľovaní RŤZ a munície,

3.2.4.2. Činnosť súvisiaca s vývojom integrovanej medziinštitucionálnej databázy prípadov týkajúcich sa RŤZ a munície a systému sledovania.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— podporu pri zavádzaní systému sledovania RŤZ v Bosne a Hercegovine,

— organizáciu odbornej prípravy pre používateľov systému sledovania RŤZ z radov justície a orgánov presadzovania práva.

3.2.4.3. Činnosť súvisiaca s posilnením legislatívneho rámca Bosny a Hercegoviny v oblasti RŤZ a ich znehodnocovania.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— medzinárodnú certifikáciu právnych predpisov o znehodnocovaní európskym strediskom pre skúšky RŤZ,

— hodnotenie infraštruktúry a strojov používaných na znehodnocovanie v dvoch lokalitách v Bosne a Hercegovine,

— organizáciu odbornej prípravy v oblasti znehodnocovania a dohľadu nad ním prostredníctvom európskeho strediska pre skúšky RŤZ.

3.3. **Projektová zložka č. 3: Podpora posilňovania kapacity jednotiek K-9 kosovskej polície** ([6])**, pokiaľ ide o odhaľovanie a konfiškáciu RŤZ, munície a výbušnín**

3.3.1. Cieľ

Podporovať posilňovanie existujúcej spôsobilosti jednotiek K-9 kosovskej polície a jej priamy príspevok k prevencii, potláčaniu a vyšetrovaniu zneužívania RŤZ, munície a výbušnín a obchodovania s nimi na západnom Balkáne.

3.3.2. Opis

Projekt podporuje posilňovanie existujúcej spôsobilosti jednotiek K-9 kosovskej polície a jej priamy príspevok k prevencii, potláčaniu a vyšetrovaniu zneužívania RŤZ, munície a výbušnín a obchodovania s nimi na západnom Balkáne.

Projekt rieši potvrdené nedostatky v kapacitách jednotky K-9 v oblasti prevencie, potláčania a vyšetrovania zneužívania RŤZ a nedovoleného obchodovania s nimi. Prijímateľom projektu je okrem obyvateľstva Kosova aj kosovská polícia.

([6]) Všetky odkazy na Kosovo v tomto texte, či už v súvislosti s jeho územím, inštitúciami alebo obyvateľstvom, by sa mali chápať v plnom súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1244.

3.3.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: posilnený regulačný rámec a rámec odbornej prípravy, ako aj infraštruktúra a vybavenie jednotky K-9 v záujme efektívnejšej a účinnejšej prevencie, potláčania a vyšetrovania prípadov zneužívania RĽZ, munície a výbušnín a nedovoleného obchodovania s nimi.

3.3.4. Činnosti

3.3.4.1. Činnosť súvisiaca s posilnením regulačného rámca a rámca odbornej prípravy, ako aj infraštruktúry a vybavenia jednotky K-9 v záujme efektívnejšej a účinnejšej prevencie, potláčania a vyšetrovania prípadov zneužívania RĽZ, munície a výbušnín a nedovoleného obchodovania s nimi.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— program odbornej prípravy zameraný na metodiku agentúry Frontex na odhaľovanie RĽZ a munície,

— program odbornej prípravy zameraný na európske osvedčené postupy pri odhaľovaní RĽZ a munície,

— modernizáciu infraštruktúry veterinárnej budovy a potrebného vybavenia, ako aj priestorov na simuláciu rôznych scenárov prehľadávania v interiéri,

— podporu začlenenia žien do kľúčových úloh v kynologických jednotkách (psovodky, inštruktorky a manažérky) ako predpoklad zvýšenia prevádzkovej účinnosti.

3.4. **Projektová zložka č. 4: Pomoc vnútroštátnym orgánom Severomacedónskej republiky v záujme znižovania rizika šírenia zbraní a zneužívania RĽZ**

3.4.1. Cieľ

Znížiť riziko šírenia zbraní a zneužívania RĽZ v Severomacedónskej republike prostredníctvom zvýšenia kapacity ministerstva vnútra a iných vládnych organizácií v oblasti prevencie, odhaľovania, analýzy a vyšetrovania.

3.4.2. Opis

Projekt bol vypracovaný s cieľom reagovať na žiadosť vlády Severomacedónskej republiky o pomoc (2019) v záujme posilnenia kapacít národnej komisie pre RĽZ a budovania spôsobilostí jednotiek K-9 v rámci polície, pokiaľ ide o odhaľovanie zbraní a výbušnín.

OBSE potvrdila nedostatky v oblasti kapacít, pokiaľ ide o:

a) operačnú kapacitu jednotiek K-9 ministerstva vnútra pri odhaľovaní nedovoleného šírenia RĽZ;

b) náležité vykonávanie znehodnotenia palných zbraní vrátane nedostatočnej infraštruktúry, vybavenia a odbornej prípravy;

c) analýzu otázok súvisiacich s kontrolou RĽZ na strategickej a operačnej úrovni;

d) koordinované informovanie verejnosti a osvetovú činnosť zameranú na riziká spojené so zneužívaním RĽZ v Severomacedónskej republike vrátane úsilia, ktoré vyvíja národná komisia pre RĽZ.

Prijímateľmi projektu sú okrem obyvateľstva Severomacedónskej republiky aj vnútroštátne orgány s mandátom v oblasti kontroly RĽZ, konkrétne národná komisia pre RĽZ, ministerstvo vnútra a polícia.

3.4.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: Posilnenie kapacít Ministerstva vnútra Severomacedónskej republiky a komisie pre RĽZ, pokiaľ ide o regulačný a operačný rámec a medziagentúrnu spoluprácu v záujme boja proti šíreniu RĽZ/riešenia ich šírenia.

Výsledok 2: Posilnenie kapacít inšpekcií ničenia a znehodnocovania RĽZ a lepšie riadenie životného cyklu RĽZ.

3.4.4. Činnosti

3.4.4.1. Podpora zvyšovania kapacity ministerstva vnútra v oblasti odhaľovania nedovolených RĽZ prostredníctvom účinného nasadenia prostriedkov jednotiek K-9.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— modernizáciu infraštruktúry jednotiek K-9 Ministerstva vnútra Severomacedónskej republiky na regionálnej úrovni,

— program odbornej prípravy zameraný na metodiku agentúry Frontex na odhaľovanie RĽZ a munície,

— program odbornej prípravy zameraný na európske osvedčené postupy pri odhaľovaní RĽZ a munície,

3.4.4.2. Zníženie množstva nezákonných zbraní, munície a výbušnín ich ničením a znehodnocovaním

Táto činnosť bude zahŕňať:

— medzinárodnú certifikáciu právnych predpisov o znehodnocovaní európskym strediskom pre skúšky RĽZ,

— hodnotenie infraštruktúry a strojov používaných na znehodnocovanie v Albánskej republike,

— organizáciu odbornej prípravy v oblasti znehodnocovania a dohľadu nad ním prostredníctvom európskeho strediska pre skúšky RĽZ.

3.5. **Projektová zložka č. 5: Posilnenie kapacít ministerstva vnútra Čiernej Hory, aby dokázalo účinnejšie obmedzovať nedovolené obchodovanie s RĽZ, muníciou a výbušninami, predchádzať mu a bojovať proti nemu**

3.5.1. Cieľ

Podporovať posilnenie existujúcej spôsobilosti jednotiek K-9 na odhaľovanie RĽZ, munície a výbušnín, ako aj ďalší rozvoj postupov znehodnocovania RĽZ, čím sa posilnia spôsobilosti ministerstva vnútra obmedzovať nedovolené obchodovanie s RĽZ, muníciou a výbušninami, predchádzať mu a bojovať proti nemu.

3.5.2. Opis

Navrhovaný projekt vychádza zo žiadosti čiernohorskej komisie pre RĽZ, ako aj z výzvy ministerstva vnútra adresovanej misii OBSE v Čiernej Hore, aby poskytla technickú pomoc v tejto oblasti. Aby sa zabezpečila koordinácia úsilia a určilo možné prekrývanie, prebehli dôkladné konzultácie s medzinárodnými a regionálnymi partnermi. Tento projekt je teda v súlade s vnútroštátnymi, regionálnymi a medzinárodnými rámcami kontroly RĽZ a priamo podporuje ich vykonávanie.

V rokoch 2022 a 2023 vykonali nezávislí experti OBSE, ako aj kynologickí špecialisti francúzskeho žandárstva systematické posúdenia potrieb, z ktorých vyplývajú praktické usmernenia pre ďalší postup, pokiaľ ide o:

— existujúce spôsobilosti jednotiek K-9 čiernohorskej polície zamerané na odhaľovanie a zaistenie nedovolených RĽZ a konvenčnej munície, ako aj

— posilnenie existujúceho regulačného a operačného rámca znehodnocovania RĽZ.

3.5.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: posilnenie kapacity jednotiek K-9 MV inštitúcií presadzovania práva s cieľom odhaľovať nedovolené RĽZ, muníciu a výbušniny posilnením ich infraštruktúrnych a operačných spôsobilostí a spôsobilostí odbornej prípravy.

Výsledok 2: posilnenie právneho rámca pre znehodnocovanie palných zbraní a jeho zosúladenie s medzinárodnými normami, ako aj posilnenie kapacít na jeho účinné vykonávanie a dohľad nad ním.

3.5.4. Činnosti

3.5.4.1. Činnosť súvisiaca s podporou zmien a doplnení právneho a regulačného rámca, aktualizáciou stálych operačných postupov (SOP) na využívanie kapacity jednotiek K-9, ako aj vypracovaním základného kynologického plánu na modernizáciu tejto spôsobilosti.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— zmenu právnych predpisov a regulácie v súlade s osvedčenými európskymi postupmi zo strany ministerstva vnútra a polície,

— vypracovanie základného plánu pre modernizáciu jednotiek K-9,

— podporu pracovných skupín, pokiaľ ide o aktualizáciu právnych predpisov a strategické plánovanie.

3.5.4.2. Činnosť súvisiaca s posilnenými metódami odbornej prípravy a operačnými spôsobilosťami na dosiahnutie efektívnejšej a účinnejšej prevencie, potláčania a vyšetrovania zneužívania RĽZ, munície a výbušnín a nedovoleného obchodovania s nimi.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— vypracovanie, preklad a distribúciu príručky odbornej prípravy,

— odbornú prípravu personálu ministerstva vnútra v príslušných inštitúciách zabezpečujúcich vzdelávanie a odbornú prípravu v súlade s osvedčenými postupmi agentúry Frontex a inými európskymi osvedčenými postupmi pre odhaľovanie RĽZ a munície.

3.5.4.3. Činnosť súvisiaca s posilnenými zariadeniami odbornej prípravy a vybavením spolu s modernizáciou infraštruktúry a logistických prostriedkov s cieľom dosiahnuť efektívnejšiu a účinnejšiu prevenciu, potláčanie a vyšetrovanie zneužívania RĽZ, munície a výbušnín a nedovoleného obchodovania s nimi.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— modernizáciu infraštruktúry pre koterce, kancelárske priestory a perimeter jednotky K-9 na jej veliteľstve a na hraničných priechodoch s cieľom podporiť spôsobilosť jednotiek K-9 na odhaľovanie RĽZ a munície,

— podporu modernizácie bezpečných úložísk výcvikových vzoriek, najmä munície, výbušnín, RĽZ, drog a hotovosti,

— obstarávanie prepravných vozidiel pre jednotky (K-9).

3.5.4.4. Činnosť súvisiaca s podporou vypracovania právneho a inštitucionálneho rámca pre znehodnocovanie RĽZ vrátane mechanizmov účinného vykonávania a dohľadu.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— podporu pracovnej skupiny pre zmeny a doplnenia právnych predpisov o znehodnocovaní,

— poskytovanie služieb európskym strediskom pre skúšky, pokiaľ ide o poradenstvo, usmernenia, odbornú prípravu a certifikáciu pre odborníkov v oblasti infraštruktúry a znehodnocovania,

— organizáciu koordinačných stretnutí potrebných na výmenu informácií a praktické usmernenia pre rozvoj a inštitucionalizáciu potrebných ľudských, vzdelávacích, technických a infraštruktúrnych predpokladov riadneho vykonávania znehodnocovania RĽZ a dohľadu nad ním.

3.5.4.5. Činnosť súvisiaca s podporou rozvoja a inštitucionalizácie spôsobilostí na znehodnocovanie RĽZ

Táto činnosť bude zahŕňať:

— vypracovanie návrhov infraštruktúry a obstarávanie prác na modernizáciu zariadení a postupov v oblasti znehodnocovania RĽZ v súlade s poradenstvom európskeho strediska pre skúšky RĽZ,

— obstarávanie vybavenia a materiálov potrebných na náležité znehodnocovanie.

3.5.4.6. Činnosť súvisiaca s podporou vypracovania príručky odbornej prípravy týkajúcej sa znehodnocovania RĽZ a poskytovanie vnútroštátnej a medzinárodnej odbornej prípravy pre miestnych odborníkov

Táto činnosť bude zahŕňať:

— organizáciu špecializovanej odbornej prípravy pre výrobcov zbraní a inšpektorov zo strany európskeho strediska pre skúšky,

— certifikáciu výrobcov zbraní a inšpektorov európskym strediskom pre skúšky, pokiaľ ide o znehodnocovanie,

— vypracovanie príručky odbornej prípravy zameranej na interné predpisy pre znehodnocovanie RĽZ.

3.6. **Projektová zložka č. 6: Riešenie rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany súvisiacich s nedovolenou držbou RĽZ, ich zneužívaním a obchodovaním s nimi v Srbsku**

3.6.1. Cieľ

Znížiť riziká v oblasti ochrany a bezpečnosti súvisiace s RĽZ v nedovolenej držbe, zneužívaním legálnych RĽZ a nedovoleným obchodovaním s RĽZ.

3.6.2. Opis

Projekt bol vypracovaný s cieľom reagovať na žiadosť ministerstva vnútra Srbska o pomoc (2019) zameranú na riešenie problémov nekontrolovaného šírenia a nedovoleného držania RĽZ, ktoré predstavujú závažnú hrozbu pre bezpečnosť a ochranu v Srbsku. Tieto problémy prispievajú k vyššiemu počtu zločinov a rozširovaniu závažnej organizovanej trestnej činnosti tým, že umožňujú páchať násilie, ohrozujúce správanie a terorizmus. Podobne tiež majú negatívny vplyv na opatrenia na budovanie dôvery v krajine a predstavujú hrozbu v súvislosti s rodovo motivovaným násilím.

OBSE overila potreby, pokiaľ ide o boj proti nedovolenému obchodovaniu s RĽZ:

a) posilnenie kapacity jednotiek K-9 ministerstva vnútra v záujme odhaľovania zbraní a výbušnín, a to i) vytvorením potrebného právneho rámca, ii) posúdením a rozvíjaním kapacít a iii) obstaraním osobitného vybavenia a vybudovania infraštruktúry;

b) zmena zákona o zbraniach a munícii a súboru pravidiel znehodnocovania zbraní prostredníctvom a) posúdenia kapacít a technických možností; a b) poskytnutia technickej pomoci pri vypracúvaní súboru pravidiel.

Prijímateľmi projektu sú okrem obyvateľstva Srbska aj ministerstvo vnútra, polícia a srbské stredisko pre skúšky RĽZ v Kragujevaci.

3.6.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: kvalitnejší právny rámec týkajúci sa znehodnocovania, ktorý je zosúladený s medzinárodnými normami a najlepšími postupmi.

Výsledok 2: posilnenie kapacity jednotiek K-9 ministerstva vnútra v oblasti odhaľovania RĽZ, munície a výbušnín v súlade s normami v oblasti ľudských práv.

3.6.4. Činnosti

3.6.4.1. Činnosti zamerané na zlepšenie právneho rámca pre znehodnocovanie a jeho zosúladenie s medzinárodnými normami a najlepšími postupmi.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— poskytovanie odborného poradenstva na zasadnutiach pracovnej skupiny pre znehodnocovanie zo strany európskeho strediska pre skúšky RĽZ,

— medzinárodnú certifikáciu právnych predpisov o znehodnocovaní európskym strediskom pre skúšky RĽZ,

— poskytovanie infraštruktúry a strojov používaných na znehodnocovanie,

— organizáciu odbornej prípravy v oblasti znehodnocovania a dohľadu nad ním prostredníctvom európskeho strediska pre skúšky RĽZ.

3.6.4.2. Činnosti súvisiace s posilnením kapacít jednotiek K-9 ministerstva vnútra v oblasti odhaľovania RŤZ, munície a výbušnín v súlade s normami v oblasti ľudských práv.

Táto činnosť bude zahŕňať:

— obstarávanie a dodanie stavebných prác, vybavenia a vozidiel pre jednotky K-9,

— budovanie kapacít na využívanie a nasadzovanie jednotiek K-9 v oblasti prevencie a vyšetrovania nedovoleného obchodovania s RŤZ, muníciou a výbušninami prostredníctvom poradenskej podpory, výmenných programov a rozvoja metodiky odbornej prípravy,

— program odbornej prípravy zameraný na metodiku agentúry Frontex na odhaľovanie RŤZ a munície,

— program odbornej prípravy zameraný na európske osvedčené postupy pri odhaľovaní RŤZ a munície,

3.7. **Projektová zložka č. 7: Posilnenie opatrení OBSE proti nedovolenému šíreniu a zásobám konvenčnej munície – 3. fáza**

3.7.1. Cieľ

Podporovať zúčastnené štáty pri posilňovaní dôvery a bezpečnosti, ako aj v reakcii na politický a bezpečnostný vývoj v oblasti OBSE a zabezpečiť účinnú spoluprácu s externými zainteresovanými stranami

3.7.2. Opis

Tento projekt sa vypracoval s cieľom pomôcť zúčastneným štátom OBSE, aby mohli lepšie plánovať, vykonávať a v prípade potreby posilňovať svoje záväzky v boji proti nedovolenému šíreniu RŤZ/zásob konvenčnej munície. Tento projekt je súčasťou postupného prístupu k nepretržitej a precíznej analýze hrozieb, rizika šírenia RŤZ/zásob konvenčnej munície a nedovoleného obchodovania s nimi, k prehľadu a predvídaniu potrieb a požiadaviek, ako aj praktickým nástrojom v oblasti RŤZ a zásob konvenčnej munície. Tento základ má zásadný význam pre všetkých aktérov, ktorí majú záujem rozvíjať normatívny rámec, podporiť a posilniť mechanizmus pomoci, ako aj identifikovať žiadosti o technickú pomoc a súvisiace potreby.

Používanie a zneužívanie RŤZ a zásob konvenčnej munície a ich následky odlišne vplývajú na ženy a mužov, chlapcov a dievčatá. Riešenie týchto rôznorodých vplyvov si vyžaduje, aby sa projekty pomoci navrhli a realizovali spôsobom, ktorý zohľadní túto skutočnosť, ktorý sa bude venovať značne odlišným následkom RŤZ v závislosti od pohlavia a ktorý podporí rodovú rovnosť. Tento projekt podporuje koncepčné a praktické poradenstvo zamerané na prípravu a realizáciu takýchto cielených opatrení v kontexte projektov praktickej pomoci OBSE v oblasti RŤZ a zásob konvenčnej munície.

3.7.3. Očakávané výsledky

Výsledok 1: posilní sa kapacita zúčastnených štátov OBSE, výkonných štruktúr OBSE a operácií v teréne v záujme primeraného riešenia otázky šírenia a kontroly RŤZ/zásob konvenčnej munície vo všetkých fázach ich životného cyklu.

Výsledok 2: rozšírenie využívania portálu pre RŤZ a informačných produktov a nástrojov s cieľom podporiť monitorovanie, prehľad a vykonávanie projektov praktickej pomoci v oblasti RŤZ/zásob konvenčnej munície.

3.7.4. Činnosti

3.7.4.1. Poskytovanie poradenstva a podpory žiadajúcim zúčastneným štátom OBSE, aby vedeli efektívne využívať mechanizmus pomoci

Táto činnosť bude zahŕňať:

— každoročné cielené návštevy a osvetové podujatia zamerané na pomoc zúčastneným štátom žiadajúcim o pomoc s cieľom posúdiť a/alebo aktualizovať ich osobitné potreby a požiadavky v oblasti RŤZ a OVP,

— vypracovanie národných strategických dokumentov a akčných plánov v oblasti kontroly RŤZ v súlade s normami OBSE a ďalšími relevantnými medzinárodnými normami.

3.7.4.2. Individualizovaná podpora pre štáty OBSE poskytujúce pomoc, ktoré túto podporu potrebujú na to, aby mohli včas a účinne rozhodovať a plánovať prideľovanie zdrojov na mechanizmus pomoci v oblasti RĽZ a zásob konvenčnej munície

Táto činnosť bude zahŕňať:

— organizáciu pravidelných/ročných konzultácií s darcami vo Viedni, v hlavných mestách zúčastnených štátov alebo prostredníctvom online platforiem s cieľom poskytnúť prehľad o účinku a výsledkoch projektov pomoci.

3.7.4.3. Podpora využívania, funkcií a vlastností portálu pre RĽZ

Táto činnosť bude zahŕňať:

— organizáciu podujatí na zvyšovanie informovanosti s cieľom podporiť využívanie, funkcie a možnosti, ktoré ponúka portál pre RĽZ

3.7.4.4. Príprava špecializovanej odbornej prípravy v oblasti RĽZ a jej začlenenie do portálu pre RĽZ

Táto činnosť bude zahŕňať:

— nahratie online odbornej prípravy zameranej na špecifické témy v oblasti RĽZ na portál.

3.7.4.5. Zabezpečenie fungovania a priebežnej podpory portálu pre RĽZ

Táto činnosť bude zahŕňať:

— zavedenie nových vlastností navrhnutých používateľmi na účely jeho optimalizácie.

4. **Rodové záležitosti**

Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti sa začlenilo do všetkých fáz navrhovania, vypracúvania a vykonávania projektov. Hlavným použitým predpokladom bolo, že používanie, zneužívanie a účinky RĽZ a konvenčnej munície majú na ženy a mužov, chlapcov a dievčatá odlišný vplyv. S cieľom riešiť takýto vplyv sa touto akciou bude presadzovať a podporovať začlenenie žien do rozhodovacích procesov, ako aj do vykonávania kontroly RĽZ.

Uplatňovanie hľadiska rodových potrieb sa prispôsobilo konkrétnym situáciám a druhu pomoci plánovanej v rámci projektov a vychádzalo z analýzy situácie, v ktorej sa zohľadňujú rodové hľadiská.

Pri navrhovaní projektov, ale aj pri sledovaní pokroku v uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti prostredníctvom cyklu riadenia projektov, sa použil nástroj OBSE – ukazovateľ rodovej rovnosti. V každom z projektov zahrnutých do tejto akcie sa rodová rovnosť kladie za významný cieľ alebo sa v nich plne uplatňuje hľadisko rodovej rovnosti.

5. **Prijímatelia**

Priamymi prijímateľmi tejto činnosti budú orgány v juhovýchodnej Európe poverené predchádzaním nedovolenému obchodovaniu s RĽZ a konvenčnou muníciou, bojom proti nemu a zodpovedné za tieto činnosti. Zameriava sa hlavne na ministerstvá vnútra a orgány presadzovania práva, ako je napríklad polícia.

Nepriamym prijímateľom tejto činnosti bude obyvateľstvo jurisdikcií v juhovýchodnej Európe a jej európskom susedstve, ktoré ohrozuje používanie nedovolených RĽZ a konvenčnej munície pri trestnej činnosti, terorizme a násilnom zneužívaní.

Orgány poverené EÚ a členskými štátmi budú tiež nepriamymi prijímateľmi uvedených projektov, keďže pre ne budú prínosné posilnené kapacity kontroly RĽZ a konvenčnej munície v juhovýchodnej Európe, okrem iného prostredníctvom lepšej výmeny informácií, ako aj prostredníctvom opatrení zameraných na koordináciu a spoluprácu, ako je identifikácia rizík, vyšetrovanie a sledovanie, odhaľovanie a zaisťovanie nedovolených RĽZ a konvenčnej munície.

6. **Zviditeľnenie Únie**

OBSE prijme všetky príslušné opatrenia na propagáciu skutočnosti, že túto činnosť financuje Európska únia v každej jurisdikcii v juhovýchodnej Európe. Takéto opatrenia sa vykonajú s súlade s oznámením Komisie a manuálom pre komunikáciu a zviditeľnenie vonkajších činností Európskej únie. OBSE teda zabezpečí viditeľnosť príspevku Únie prostredníctvom vhodného označovania a publicity, pričom za vyzdvihne úloha Únie, zabezpečí sa transparentnosť jej

činností a zvýši sa povedomie o dôvodoch prijatia rozhodnutia, ako aj jeho podpore zo strany Únie a výsledkoch tejto podpory. V materiáloch vytvorených v rámci projektu sa bude viditeľne zobrazovať vlajka Európskej únie v súlade s usmerneniami Únie pre vhodné používanie a presnú reprodukciu vlajky.

Vzhľadom na to, že plánované činnosti sa veľmi líšia z hľadiska rozsahu i povahy, využije sa celá škála propagačných nástrojov vrátane tradičných médií, webových sídiel, sociálnych médií a informačných a propagačných materiálov vrátane infografík, letákov, bulletinov, tlačových správ a prípadne iných materiálov. Publikácie, verejné podujatia, kampane, vybavenie a stavebné práce obstarané v rámci každého projektu budú zodpovedajúcim spôsobom označené. S cieľom ešte viac zvýšiť vplyv prostredníctvom zvýšenia informovanosti v rámci rôznych jurisdikcií a obyvateľstva v jednotlivých krajinách, medzinárodného spoločenstva a miestnych a medzinárodných médií sa každá cieľová skupina projektu osloví vhodným jazykom.

7. **Trvanie**

Celkové odhadované trvanie tejto akcie je 36 mesiacov.

8. **Subjekt poverený technickým vykonávaním**

Technickým vykonávaním tohto programu je poverené Centrum pre predchádzanie konfliktom sekretariátu OBSE/podporná jednotka Fóra pre bezpečnostnú spoluprácu, ktoré plnia aj koordinačnú úlohu, a šesť (6) misií OBSE v teréne v juhovýchodnej Európe.

9. **Riadiaci výbor**

Riadiaci výbor pre túto činnosť bude pozostávať zo zástupcu vysokej predstaviteľky, zástupcu delegácie EÚ v každej jurisdikcii v juhovýchodnej Európe, Centra pre predchádzanie konfliktom sekretariátu OBSE/podpornej jednotky Fóra pre bezpečnostnú spoluprácu a šiestich (6) misií OBSE v teréne v juhovýchodnej Európe.

Vykonávajúci subjekt, ktorému pomáha riadiaci výbor, zabezpečí, aby sa projekt realizoval v koordinácii s ďalšou súvisiacou pomocou EÚ poskytovanou jurisdikciám v juhovýchodnej Európe.

Riadiaci výbor bude pravidelne pozývať zástupcov partnerov jurisdikcií v juhovýchodnej Európe. Riadiaci výbor môže tiež pozývať zástupcov subjektov, ktoré sa zapájajú do projektov v juhovýchodnej Európe, ktoré majú podobné alebo súvisiace ciele. Riadiaci výbor bude vykonávanie tohto rozhodnutia pravidelne preskúmavať aspoň raz za šesť mesiacov, a to aj s využitím elektronických komunikačných prostriedkov.